

คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๔๒ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าหนังสือแจ้งความจำนงขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงิน ที่รัฐบาลมีไปถึงกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นหนังสือสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง หรือไม่

ข้อเท็จจริงได้ความว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๒๖ คน เห็นว่า การที่รัฐบาลได้มีหนังสือแจ้งความจำนงขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยมีได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา เป็นพฤติการณ์ที่ถือว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง จึงได้ร้องขอถอดถอน นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี และนายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกจากตำแหน่งต่อประธานวุฒิสภา ประธานวุฒิสภาได้ส่งคำร้องขอถอดถอนดังกล่าวไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่า มีปัญหาในเบื้องต้นว่า หนังสือแจ้งความจำนงที่รัฐบาลมีไปถึงกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นหนังสือสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง หรือไม่ และเห็นว่าเป็นความเห็นที่ขัดแย้งกันระหว่างคณะรัฐมนตรีกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ จึงได้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงที่ได้ความจากคำแถลงด้วยวาจาของผู้ร้องและเอกสารที่อ้างส่งของผู้ร้อง ได้ความว่า ได้เกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินอย่างรุนแรงในช่วงเวลาที่ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี จนรัฐบาลต้องมีหนังสือแจ้งความจำนงฉบับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ เพื่อขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินตามแผนการให้ความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือแจ้งความจำนง จึงได้ออกพระราชกำหนดรวม ๖ ฉบับ โดยได้นำพระราชกำหนดดังกล่าว เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาอนุมัติ พระราชกำหนดดังกล่าวเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พรรคประชาธิปัตย์ ได้อภิปรายสรุปว่า หนังสือแจ้งความจำนงที่มีไปถึงกองทุนการเงินระหว่างประเทศ
ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๕ เพราะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องออกพระราชบัญญัติ
(รวมถึงพระราชกำหนด) เพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา จึงต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อน
ซึ่งนายโภคิน พลกุล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้ชี้แจงว่า หนังสือแจ้งความจำนง
เป็นเพียงข้อเสนอขอกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศเท่านั้น รัฐบาลของ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
เห็นว่าแม้จะถือว่าหนังสือแจ้งความจำนงเป็นหนังสือสัญญา แต่ก็ไม่มีข้อความใดระบุให้ไปออกกฎหมาย
จึงไม่มีประเด็นว่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๕ หรือไม่ แต่หนังสือ
แจ้งความจำนงตั้งแต่ ฉบับที่ ๒ เป็นต้นมาจนถึงฉบับที่ ๕ ซึ่งทำในสมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย มีการ
ระบุว่าจะออกกฎหมายอะไร เมื่อใด การที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ อ้างมติที่ ๖๐๕๖-(๑๕/๓๘)
ลงวันที่ ๒ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๕ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ของคณะกรรมาธิการบริหารของกองทุนการเงิน
ระหว่างประเทศ ยืนยันว่าแผนการให้ความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศและหนังสือ
แจ้งความจำนงไม่เป็นสัญญานั้น เป็นแนวปฏิบัติของกองทุนการเงินระหว่างประเทศไม่เกี่ยวกับบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายภายในสูงสุดของประเทศไทย ทั้งระบบกฎหมายไทยก็มีได้ใช้หลักว่า
กฎหมายระหว่างประเทศอยู่เหนือกฎหมายภายใน การตีความคำว่าหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๕ จึงต้องหมายความถึงความตกลงใดๆ ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้กฎหมาย
ระหว่างประเทศหรือไม่ นอกจากนี้ หนังสือสัญญาที่ทำตามกฎหมายระหว่างประเทศก็มีหลายรูปแบบ
และมีได้เป็นรูปแบบที่จะต้องมีการประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้หนังสือสัญญานั้นเสมอไป

ข้อเท็จจริงได้ความจากคำแถลงด้วยวาจาของฝ่ายรัฐบาล และเอกสารที่อ้างส่งของฝ่ายรัฐบาลว่า
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นองค์กรระหว่างประเทศจัดตั้งขึ้นโดยความเห็นของที่ประชุมว่าด้วย
การเงินและการคลังของสหประชาชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความร่วมมือทางการเงินระหว่าง
ประเทศและขยายการพาณิชย์ระหว่างประเทศ ได้มีข้อตกลงระหว่างสมาชิกเรียกว่า “ข้อตกลงว่าด้วย
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ” กองทุนการเงินระหว่างประเทศ มีมาตรการให้ความช่วยเหลือแก่
สมาชิกที่มีปัญหาขาดดุลการชำระเงิน โดยเตรียมทรัพยากรของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะ
จะเป็น “เงิน” และ/หรือ “สิทธิพิเศษถอนเงิน” (Special Drawing Rights หรือ SDRs) ให้แก่
สมาชิกที่มีปัญหาได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเงิน
การดำเนินการตามแผนการให้ความช่วยเหลือ (Stand - by Arrangement) เป็นการดำเนินการเพื่อ
รองรับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ แก่สมาชิก ตามข้อตกลง
ว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ข้อ ๕ มาตรา ๓ (บี) (Article V Section 3 (b)) กำหนดว่า

รัฐสมาชิกมีสิทธิซื้อเงินตราสกุลที่ตนต้องการด้วยเงินตราสกุลของตนเอง ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศจะขายเงินตราดังกล่าวให้โดยมีเงื่อนไขจะต้องซื้อเงินของคนอื่นไปภายในระยะเวลาที่กำหนด รัฐสมาชิกที่มีปัญหาการขาดดุลการชำระเงินจะต้องมีหนังสือแจ้งความจำนงไปถึงกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งแจ้งถึงปัญหาเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้น แผนการดำเนินการและนโยบายในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเงินของรัฐสมาชิก เพื่อให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาอนุมัติความช่วยเหลือ ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๒ ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๕ หลังจากประเทศไทยเป็นสมาชิกกองทุนการเงินระหว่างประเทศแล้วได้ประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ได้เคยขอความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศมาบ้างแล้ว ต่อมาเมื่อปี ๒๕๔๐ ประเทศไทยได้ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจและการเงินอีก รัฐบาลของ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ จึงได้มีมติอนุมัติให้กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยเจรจาขอความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ธนาคารกลางของประเทศต่างๆ และสถาบันการเงินในตลาดเงินทุนต่างประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาการเงินการคลัง การปรับปรุงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และการปรับปรุงประสิทธิภาพของธนาคารแห่งประเทศไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายทอง พิทยะ) และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (นายชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์) เป็นผู้ลงนามร่วมกัน และได้ลงนามในหนังสือแจ้งความจำนง ขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ยื่นขั้แผนการขอรับความช่วยเหลือทางการเงินเป็นระยะเวลา ๓๕ เดือน ในวงเงิน ๒.๕ พันล้าน SDRs หรือประมาณ ๔ พันล้านเหรียญสหรัฐ จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ คณะกรรมการบริหารกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ได้อนุมัติวงเงินดังกล่าวให้แก่ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๐ เมื่อนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีต่อจาก พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐบาลของ นายชวน หลีกภัย ก็ได้มีหนังสือแจ้งความจำนงฉบับที่ ๒ ถึงฉบับที่ ๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๑ และวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ ตามลำดับ หนังสือแจ้งความจำนงจะพูดถึงการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเงินตามที่ได้ดำเนินการมาแล้วจะทำต่อไป และมีข้อยกเว้นที่จะไม่ปฏิบัติตามมาตรการเพื่อประกอบการพิจารณาในการอนุมัติการใช้สิทธิพิเศษในการถอนเงินงวดต่อไป รัฐบาลทุกรัฐบาลที่เคยขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ไม่เคยถือปฏิบัติว่าหนังสือและเอกสารแสดงเจตจำนงเป็นสัญญาตามรัฐธรรมนูญ และกองทุนการเงินระหว่างประเทศก็ถือปฏิบัติเช่นเดียวกัน ความหมายของคำว่าหนังสือสัญญาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ เป็นคำที่มีความหมายกว้างทำนองเดียวกับคำว่า “สนธิสัญญา” ตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. ๑๙๖๘ และอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญาระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ หรือระหว่างองค์การระหว่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๗๖ ซึ่งหมายความถึงความตกลงระหว่างประเทศที่ทำขึ้นเป็นหนังสือระหว่างรัฐต่างๆ หรือระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศหรือระหว่างองค์การระหว่างประเทศด้วยกัน และอยู่ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศแต่หนังสือแจ้งความจำนงมิได้มีลักษณะดังกล่าว

พิจารณาแล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

ตามมาตรา ๓๐๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ฯลฯ ... มีพฤติการณ์ร้ายชัดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนได้

มาตรา ๓๐๔ บัญญัติว่า สมาชิกสภา จำนวน ๑ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่... มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้สภามีมติตามมาตรา ๓๐๗ ให้ถอดถอนตามมาตรา ๓๐๓

มาตรา ๓๐๕ บัญญัติว่า เมื่อวุฒิสภาได้รับคำร้องตามมาตรา ๓๐๔ ให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว เห็นว่า ตามมาตรา ๓๐๕ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะต้องดำเนินการไต่สวนให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แล้วทำรายงานเสนอวุฒิสภา ว่าคำร้องขอข้อใดมีมูลหรือไม่เพียงใด พร้อมระบุเหตุแห่งการนั้นด้วย เป็นกระบวนการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะต้องดำเนินการ และวินิจฉัยส่งการไปตามอำนาจหน้าที่ของตน ไม่ใช่เป็นเรื่องที่มีข้อสงสัยแล้วส่งเรื่องให้ประธานวุฒิสภาเพื่อส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เป็นกรณีที่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ประธานรัฐสภาจึงไม่อาจยื่นคำร้องมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ ได้ แต่เมื่อเสียงข้างมากของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นมา เพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย โดยเห็นว่ากรณีมีปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ จึงเป็นการเสนอตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ เพราะกรณีดังกล่าวมีปัญหาเกี่ยวกับการที่คณะรัฐมนตรี

ทำหนังสือแจ้งความจำนงไปยังกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นหนังสือสัญญาที่คณะรัฐมนตรีจะต้องนำเสนอเพื่อขอรับความเห็นชอบของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นแล้วและเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ จึงรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย ผู้ทำคำวินิจฉัยจึงวินิจฉัยไปในคราวนี้ด้วยว่า หนังสือแจ้งความจำนงที่รัฐบาลมีไปถึงกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ หรือไม่ และจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ วรรคสองหรือไม่

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า ประเทศไทยเป็นสมาชิกกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ ตามข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ประเทศสมาชิกที่ประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจมีสิทธิขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเงินและหรือสิทธิพิเศษถอนเงิน (Special Drawing Rights หรือ SDRs) ตามแผนการให้ความช่วยเหลือ (Stand - by Arrangement) เมื่อปี ๒๕๕๐ ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง รัฐบาลไทย ซึ่งมีพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ คณะกรรมการบริหารกองทุนการเงินระหว่างประเทศ อนุมัติให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศไทยจำนวน ๒.๕ พันล้าน SDRs หรือประมาณ ๔ พันล้านเหรียญสหรัฐ มีกำหนดระยะเวลา ๓๕ เดือน รัฐบาลของพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ได้ทำหนังสือแจ้งความจำนงขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ฉบับแรกเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ต่อมาเมื่อ นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลของ นายชวน หลีกภัย ก็ได้ทำหนังสือแจ้งความจำนงขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศอีก ๕ ฉบับ คือ หนังสือแจ้งความจำนงฉบับที่ ๒ ถึงฉบับที่ ๖ ในหนังสือแจ้งความจำนงจะแสดงเหตุผล ความจำเป็น แนวนโยบายในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม เห็นว่า การที่รัฐบาลไทยขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินภายใต้แผนการให้ความช่วยเหลือ (Stand - by Arrangement) จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศเป็นการใช้สิทธิในฐานะเป็นสมาชิกกองทุนการเงินระหว่างประเทศตามข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และเมื่อประเทศไทยตกลงเป็นสมาชิกกองทุนการเงินระหว่างประเทศแล้ว รัฐสภาก็ได้ตราพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุน

การเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๔ หนังสือแจ้งความจำนงขอรับความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการ ที่ทำต่อมาหลังจากการเป็นสมาชิกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นการกระทำที่ต่อเนื่องจากสัญญาหลักและเป็นไปตามข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ข้อ ๕ มาตรา ๓ (บี) (Article V Section ๓ (b)) ว่าประเทศสมาชิกมีสิทธิซื้อเงินตราสกุลของตนเอง ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศจะหาเงินตราดังกล่าวให้โดยมีเงื่อนไขว่า ประเทศสมาชิกจะต้องซื้อเงินตราของตนคืนไปภายในระยะเวลาที่กำหนด ไม่มีการเจรจา ไม่ได้ลงนามหรือมีการให้สัตยาบันในรูปแบบของสัญญา หนังสือแจ้งความจำนงที่บอกว่าจะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างไร จะปฏิรูประบบตรวจสอบการเงินวิธีใด จะปรับโครงสร้างสถาบันการเงินวิธีใด และเรียกความเชื่อถือของเจ้าหน้าที่คืนมาได้อย่างไร เป็นบันทึกที่บอกถึงความตั้งใจของรัฐบาลในการที่จะกำหนดแนวทางในการดำเนินมาตรการเศรษฐกิจในด้านต่างๆ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและปัญหาของประเทศ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ นอกจากนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้กำหนดแนวทางที่เป็นมติ หรือ Decision ที่ ๖๐๕๖ (๓๕/๓๘) ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๑๙๗๕ ว่าแผนการให้ความช่วยเหลือ (Stand - by Arrangement) ไม่เป็นความตกลงระหว่างประเทศ และด้วยเหตุนี้ จึงหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่เป็นนัยทางสัญญา ทั้งใน Stand - by Arrangement และในหนังสือแสดงเจตจำนง (Stand - by Arrangement are not international agreement and there fore language having contractual conation will be avoided in Stand - by Arrangement and letter of intent) เมื่อพิจารณาประกอบหนังสือแจ้งความจำนงของรัฐบาลประกอบมติของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ จึงเห็นได้ชัดเจนว่า หนังสือแจ้งความจำนงไม่ใช่สัญญา

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่าหนังสือแจ้งความจำนงไม่ใช่สัญญา กรณีจึงไม่ต้องรับความเห็นชอบของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIART